

**TARTU OSKAR LUTSU NIMELISE
LINNARAAMATUKOGU
2024. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

1	Aasta lühikokkuvõte.....	3
2	Juhtimine ja personal.....	4
3	Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	10
4	Kogude kujundamine	15
5	Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	22
6	Raamatukogu turundus.....	31
7	Eesmärgid tulevaks aastaks	33

1 Aasta lühikokkuvõte

1.1 Millised olid aruandeaasta tähtsündmused?

- Kultuurikeskuse Siuru planeerimine on jõudnud uude etappi – maja struktuur ja majasisene logistika on paigas, edasi tuleb töö sisekujundusega. Leitud on ka mitu partnerit, kes lisaks raamatukogule ja kunstimuseumile hakkavad majas tegutsema. Välja valiti Elektriteater, kes pakub väärtfilmikino ja üks toitlustaja – Karlova kohv. Valmis Siuru bränd ja kavandati Siuru konverentsi koostöös kirjandusmuuseumiga.
- EqualDigital projekti käigus õpiti koolitama ühiskonnas digioskuste poolest nõrgemaid, linnaraamatukogu töötajad arendasid oluliselt oma koolitajaoskusi ning valmis Moodle-kursus koolitajatele. Projekti käigus tehti koostööd kolleegidega Saksamaalt, Rumeeniast ja Soomest.
- Koostöös Tartu II Muusikakooliga valmis menukas nukuetendus-kontsert pillide tutvustamiseks lasteaedades (teksti autoriks laste- ja noorteosakonnast Kirsti Läänesaar).
- Laenutuskappide paigaldamine lisaks peamajale ka harukogude juurde oli kasutusmugavuse osas suur edasiminekuks.

1.2 Millised olid tegevused teema-aastatel?

2024. aasta oli kultuurilise mitmekesisuse ehk kultuuririkkuse aasta. Jätkasime keelekohvikute traditsiooniga: keelt sai praktiseerida eesti, prantsuse ja inglise keele kohvikutes. Sügishooajal tegime koostööd Integratsiooni Sihtasutusega ning viisime koos läbi eesti keele kohvikuid tihendatud graafikuga, kohtumistega igal nädalal. Annelinna harukogus toimusid kevadel kohtumised Tartus elavate välismaalastega ja septembris korraldati juba kolmandat aastat pere- ja kogukonnapäeva sihiga kaasata ka teistest rahvustest tartlasi.

1.3 Millised olid uued märkimisväärsed tegevused ja teenused?

Laenutuskappide paigutamine harukogudesse suurendas lugejate jaoks raamatukogu kasutamise võimalusi ning tõstis kasutusmugavust.

Tartu toa avamine lõi võimaluse Tartu koduloo ja Tartu-teemalise kirjanduse esiletõstmiseks ning muutis selle huvilistele kergesti kättesaadavaks.

1.4 Kas aruandeaastaks seatud eesmärgid täideti?

Aastaks seatud eesmärgid täideti. 2024. aastal paigaldati ja seadistati raamatu- ehk laenutuskapid linnaraamatukogu hoonete juurde. Asuti ettevalmistusi tegema üleminekuks iseteeninduslikule laenutus- ja turvasüsteemile (kogude puhastus, riigihanke korraldamine, jms). Jätkati ettevalmistus- ja planeerimistegevusi uue kultuurikeskuse Siuru valmimiseks. 2024. aasta algul remonditi raamatukogu peamaja trepikoda (1.-4. korrus), 2. korruse koridor ja näitusegalerii ning endine arvutiklass seati ümber Tartu toaks, tehti mitmeid suuremaid ja väiksemaid ehitus- ja remonditöid kõigi majade juures.

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

Tartu Linnaraamatukogu jaoks jäi rahulolu-uuringu mõttekus sellisel kujul tabamatuks. Kogutud vastuste järgi on kasutajate hinnang raamatukoguteenusele igati positiivne, kiitev ja rahulolev.

2 Juhtimine ja personal

KOV-i nimi	1. Elanike arv	2.1 Registrikoodiga raamatukogude arv	2.2 Keskraamat ukogude arv	2.3 Haruraamat ukogude arv	2.4 Rändraamatukogude arv	2.Kokku (2.2+2.3+2.4)	3.Teeninduspunktid e arv
2023	98 253	1	1	4	0	5	1
2024	98 279	1	1	4	0	5	0

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

2024. aastal ei toimunud muudatusi raamatukoguvõrgus. Oli üks suurem struktuurimuudatus, mille raames raamatukogu IT üksus läks üle linna IT süsteemihalduse osakonnale ja kaks raamatukogu alluvusse jäänud IT töötajat (infosüsteemide peaspetsialist ja tarkvaraarendaja) liitusid avalike suhete osakonna koosseisuga. Asedirektori ülesannetest lahutati teeninduse korraldamine ja 2024. aastal loodi eraldi teenindusjuhi ametikoht.

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Nõukogu kogunes sel aastal kahel korral. Nõukogu on nõustavas rollis, kuid 2024. aasta teisel kohtumisel arutati ka muuhulgas, kuidas nõukogu liikmed saaksid raamatukogule rohkemal moel kasulikud ja toeks olla. Tutvustati raamatukogus toimuvat ja uue maja planeerimist.

2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava

Tartu Linnaraamatukogul on kehtiv ja avaldatud arengukava. Praegune arengukava kehtib aastail 2024-2027. Arengukava uuendati viimati 2024. aasta algul. Link arengukavale: <https://www.luts.ee/et/arengukava>. Raamatukogu arenguvajadusi kajastavad üldvaates ka Tartu linna arengukava ja teised strateegilised dokumendid. Linna arengudokumente kaasajastatakse jooksvalt ja sellesse on kaasatud ka linnaraamatukogu direktor.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.23 €	Seisuga 31.12.24 €
Eelarve kokku	2 954 982	3 066 365
Tööjõukulu*	1 961 381	1 929 486
Komplekteerimiskulu	249 910	267 478
sh KOV-ilt	136 147	152 995
sh riigilt	113 763	114 483
sh KuM-ilt	113 763	114 483
Investeeringukulu**		172 000
sh KOV-ilt		172 000
sh riigilt		
sh KuM-ilt		
Infotehnoloogiakulu	121 740	108 053

*Tööjõukulu koosneb palkadest, preemiatest, hüvitistest ja muudest rahalistest väljamaksetest personalile koos sinna juurde kuuluvate maksudega.

**Investeeringukulu alla kuuluvad kulud sõltuvad KOV-ist ja tema investeeringuid reguleerivatest dokumentidest.

2.2.1 Raamatukogu projektid

Osaleti kolmes rahvusvahelises koostööprojekti ja taotleti ürituste korraldamiseks toetust Kultuurkapitalilt (vt järgnevat tabelit). 2023. aastast alates on olnud võimalik taotleda raha EV Kultuuriministeeriumi rahvaraamatukogudele suunatud kiirendi voorudest. Raha saadi raamatu- ehk laenutuskappide teenuse laiendamiseks (kestusega aastatel 2023-2024) ja üleminekuks iseteeninduslikule laenutus- ja turvasüsteemile (1. etapp, 2024-2025).

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus	Staatuse (lõpetatud, käimasolev vms)
EqualDigital	Erasmus+	2022-2024	31 430	78 575 / 400 000	Lõppes novembris 2024
Raamatu- ehk laenutuskappide teenuse laiendus	EV Kultuuriministeeriumi raamatukogude kiirendi 2023 1. voor (investeeringud)	2023-2024	63 840	143 614,74	Lõppes detsembris 2024
Üleminek kaasaegsele iseteeninduslikule laenutus- ja turvasüsteemile	EV Kultuuriministeeriumi raamatukogude kiirendi 2023 2. voor (investeeringud)	2024-2025	75 000	Eeldatav maksumus 150 000	Lõpeb detsembris 2025
Õppereis Oslo ja Stockholmi raamatukogudesse	NB8-grant	Veebruar 2024	5170	10 754,49	Lõpetatud
Raamatukogud kestlikele kogukondadele	Nordplus Adult	2023-2024	3320	9960	Lõpetatud
Kohtumised kirjanikega (26 kohtumist)	Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali 2023 4. jaotus	2024 kevad	7609,79	8654	Lõpetatud
Kohtumised kirjanikega (26 kohtumist)	Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali 2024 2. jaotus	2024 sügis	7500	8991,67	Lõpetatud

Linnaraamatukogu jaoks olid 2024. aastal linna ja riigi poolt ühiselt tehtud investeeringud raamatukoguteenuste arendusse sammuks edasi kaasaegsete raamatukoguteenuste pakkumise suunas. Käivitati linna ja kultuuriministeeriumi rahvaraamatukogude kiirendi ühisel rahastusel (kokku €143 614.74) raamatu- ehk laenutuskappide teenuse laiendus (lisamoodul peamaja kapi juurde ja uued kapid Tammelinna, Karlova-Ropka ning Annelinna harukogude juures) ja saadi vahendid – €150 000.- iseteeninduslikule laenutus- ja turvasüsteemile üleminekuks.

Juba kolmel aastal on linnaraamatukogus korraldatud enamik kirjanikega kohtumisi Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali toel. 2024. aastal oli selliseid kohtumisi üle viiekümne.

Erasmus+ projekti (2022-2024) raames valmis linnaraamatukogul koostöös Saksamaa, Rumeenia ja Soome kolleegidega koolitusmaterjal digipädevuste koolitajate koolitamiseks (EqualDigital), viidi läbi selle testimised ja koostati käsiraamat koolitaja toetamiseks. Projekti käigus koolitati üheksa linnaraamatukogu digipädevuste koolitajat (kogu projekti raames läbis

testkoolituse neljas riigis kokku 34 erineva taustaga õppurit). Täna on õppematerjal ka Eesti raamatukogudele, samuti koolitajatele laiemalt ka eestikeelsena veebi kaudu tasuta kättesaadav (<https://www.luts.ee/et/projekt-equaldigital>). Tartu linnaraamatukogul oli 2024. aastal kasutada projekti raames €31 430.-

Veebruaris käis kaheksa kolleegi Põhja- ja Baltimaade avaliku halduse mobiilsusprogrammi toel õppereisil Oslos ja Stockholmis, kus nädala jooksul külastati kümmet eri raamatukogu ja suheldi kolleegidega. Toetust küsiti ja saadi €5176.-, linnaraamatukogu panus oli €5584.49.

2024. aastal jätkus ja lõppes Põhjamaade Ministrite Nõukogu poolt rahastatud Nordplus Adult mobiilsusprojekt „Raamatukogud kestlikele kogukondadele“, mille eesmärk oli tutvuda raamatukogude säästlikku arengut edendavate tegevustega, keskendudes eelkõige UNESCO säästva arengu eesmärkidest kolmandale: tervis ja heaolu. Partneriteks olid Gulbene Maakonnaraamatukogu (Läti) ja Vilniuse Adomas Mickeviciuse nim Maakonnaraamatukogu (Leedu).

2.3 Personal

2024. aastal muutusid raamatukogu lahtiolekuajad ja vähenes töötajate arv. Samas oli väga suur rõõm tõdeda, et raamatukogu töötajad on kokkuhoidvad, solidaarsed, vastupidavad ja mõistvad. Vaibunud ei ole raamatukogutöötajate motivatsioon ja leidlikkus oma lugejatele uute võimaluste, teenuste ja info kättesaadavaks tegemise pakkumisel.

Seisuga 31.12.2024 töötas Tartu Linnaraamatukogu peamajas ja harukogudes kokku 80 inimest.

Töötajate keskmine vanus on 53,25 aastat, naistel 53,9 ja meestel 46,7. Noorim töötaja on 26 aastane ja vanim 72 aastane. Suurem osa töötajast jääb vanuse vahemikku 35-64. Keskmine tööstaaž on 20 aastat.

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
80	71,25

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

2023. aasta lõpus viidi Tartu linnas läbi mitmeid kärpeid. Selle käigus vähendati raamatukogus ligi 10 ametikohta. Toimunud koondamiste ja töökoormuste vähendamise tõttu töötas 2024. aasta jaanuarist alates raamatukogus 5 inimest vähem kui eelmise aasta detsembris ja mitmed väiksema koormusega kui varem.

Aastal 2024 lahkus töölt erinevatel põhjustel 5 inimest. Kaks töötajat läks pensionile, sh raamatukogu kunstnik, kelle asemel asus augustis tööle väiksema koormusega uus kunstnik.

Lähtuvalt kokkuhoiuvajadusest ja majanduslikust otstarbekusest otsustati, et raamatukogule hakkab infotehnoloogilist teenust pakkuma Tartu linna IT süsteemihalduse osakond. Tartu Linnaraamatukogu töötajate koosseisust kaotati kaks töökohta: arvutivõrgu administraatori ja IT-spetsialisti töökoht (palgaraha koos 1 töökohaga kanti üle linna IT osakonna koosseisu). Seetõttu lõppes raamatukogus kahe IT töötaja tööleping - üks töötaja koondati, teine läks tööle linna IT süsteemihalduse osakonda, kaks seni IT osakonna koosseisus olnud töötajat asusid tööle raamatukogu avalike suhete osakonda.

Keerulised ajad olid raamatukogus ka mitme töötaja pikaajalise haiguse tõttu. Laste- ja noorteosakonnas töötas seepärast kevadel ja suvel ajutiselt kaks asendajat.

Muutusi asedirektori ja digipädevuste peaspetsialisti tööülesanded. Seoses uue kultuurikeskuse projekteerimisega on asedirektoril oluline pühenduda suuremas mahu kultuurikeskuse temaatikasse. Seetõttu läks raamatukogu peamajas ja harukogudes teeninduse koordineerimine (mis oli seni asedirektori ülesanne) üle senisele digipädevuste peaspetsialistile, kellest sai alates 1. oktoobrist teenindusjuht.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

Suur osa raamatukogutöötajatest on kõrgharidusega (83,75%), neist suur osa ka raamatukogundusliku kõrgharidusega (vt lisatud tabelit). Raamatukoguhoidja kutset omab seitse töötajat.

Tartu Linnaraamatukogu töötajate haridustase:

<i>Raamatukogutöötajate arv hariduse järgi</i>	2024	%
kõrgharidusega raamatukogutöötajad kokku	67	83,75
sh. raamatukogundusharidusega	37	46,25
keskharidusega raamatukogutöötajad kokku	11	13,75
sh. raamatukoguharidusega	4	5
põhiharidusega	1	1,25
Raamatukoguhoidjad, kellele on omistatud raamatukoguhoidja kutse	7	8,75

Tartu Linnaraamatukogu töötajatest õppis 2024. aastal kõrgkoolis kuus raamatukogu töötajat. Tartu Ülikooli infokorralduse bakalaureuseõppe lõpetas edukalt üks töötaja, kultuurikorralduse magistriõppe üks töötaja, Maaülikooli keskkonnapoliitika eriala magistriõppe üks töötaja. Õpinguid jätkavad kolm töötajat: kaks Tartu Ülikooli ajaloo magistriõppes ja üks kultuurikorralduse erialal.

2.3.3 Täienduskoolitused

Tabelisse märkida koolituste arv, kus raamatukogu personal osales. Kui koolituspäev (sh maakonnaraamatukogu korraldatud), õppereis vms hõlmab mitut selgesti eristatavat koolitusteemat, siis lugeda need eraldi koolitusteks. Arvestada nii tasuta kui tasulisi koolitusi. Kui ühest raamatukogust osales koolitusel mitu inimest, arvestada see tabelis ikka ühe koolitusena.

Koolitusteema	Koolituste arv
Juhtimine, sh projektijuhtimine	-
Raamatukogutöö kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine, sh statistika ja uuringud	6
Meeskonnatöö ja koostööoskused	8
Isikuandmete kaitse ja autoriõigused	1
Kogude kujundamine ja haldamine	7
Teenuste pakkumine ja arendus	10
Klienditeenindus	-

Ligipääsetavuse tagamine ning erivajadustega või puuetega inimeste teenindus	1
Digi- ja meediapädevused	32
Koolituste ja ürituste korraldamine, sh koolitamine	2
Kultuur ja kirjandus	37
Muu (nimetada)	
Kriis ja esmaabi	2
Vaimse tervise koolitused	2
muusika	3
keeleõpe, ajalugu, liikumine	4
tööseadusandlus	3
oskuskeel	1
valgustehnika	1
äri	1
arhitektuur	5

Oluliseks teemaks oli jätkuvalt infotehnoloogiliste teadmiste arendamine, erialane ja kirjandusala enesetäiendamine. Suur osa koolitustest keskendus diginõustamise ja -õpetamise alaste pädevuste omadamisele, millele aitas palju kaasa raamatukogu osalemine rahvusvahelises Erasmus+ projektis EqualDigital ehk „Võrdsus digitaliseerimises – õpetaja õpetamise kvalifikatsioon“.

Aprillis toimus juba traditsiooniks saanud üle-eestiline algupärase lastekirjanduse päev, mida Tartu linnaraamatukogu igal aastal korraldab. Sel aastal pealkirja all "Tunded ja nende kujutamine meie laste- ja noortekirjanduses".

Lisaks lastekirjanduse päevale osaleti erinevatel kirjandust tutvustavatel seminaridel ja konverentsidel, mis suures osas toimusid veebi vahendusel. Suur rõhk oli kogude kujundamise teemadel, meeskonnatööl ja statistika koolitustel. Traditsiooniliselt osaleti Tallinna Keskraamatukogu korraldatud erialapäeval, käidi rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemias ning erinevatel kirjandus- ja kultuurialastel konverentsidel. Käidi seminarlaagrites ja osaleti töögruppides. Toimusid iga-aastased evakuatsiooniõppused, osaleti loengutel ja seminaridel. Laste- ja noortetöötajad alustasid õpiringidega, kus jagatakse omavahel kogemusi ja peetakse näidistunde; alates septembrist saadakse korra kuus kokku.

Käidi õppereisidel Eestis (Pärnus, Võrus, Türil, Elvas, Valgas, Viljandis), Norras (Oslo), Rootsis (Stockholm, Göteborg), USA-s (New York), Hollandis ja Belgias, Soomes (Helsingi), Lätis (Ogre, Gulbene), Saksamaal. Reisidel vahetati kolleegidega kogemusi ja saadi uusi ideid nii RFID-tehnoloogia rakendamiseks, teenuste arendamiseks kui ka uue südalinna kultuurikeskuse ehitamiseks.

Kõik koolitused olid raamatukoguhoidjatele kasulikud, olgu siis konkreetse tehnika või infotehnoloogilise pädevuse õppimine, ülevaade kirjandusest või ka mõne konkreetse spetsiifilise teadmise või oskuse omandamine. Käidi õppustel, mis olid olulised tulemaks toime kriisi- ja ohuolukordades (nt evakuatsiooniõppused, kriisiõppused) ja et oskaks end vaimselt hoida (vaimse tervise koolitused).

Raamatukoguhoidja jaoks on väga oluline olla digipädev, osata koolitada, koostööd teha. Väga kasulik on omavaheline teadmiste jagamine (õpingid, seminarid) ja raamatukogutöös on alati tähtis kirjanduse tundmine.

Töötajate endi hinnangul olid kõige kasulikumad rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemia ja osalemine erinevatel kirjanduslikel konverentsidel ning kitsad erialaspetsiifilised koolitused mõne väga konkreetse oskuse õppimiseks. Väga olulisena toodi välja oma maja kolleegi algatatud õpiringid ja oma osakonnaga tehtud õppereisid-inspiratsioonipäevad. Raamatukogus on saanud traditsiooniks iga-aastased koolituspäevad ja inspiratsioonipäevad. Koolituspäevadel on kõik kolleegid koos ja õpitakse üheskoos. Inspiratsiooni on aga igal osakonnal-harukogul võimalik saada just sealt, kus nad seda ise soovivad. Soovitus on inspireeruda mõne teise osakonna/harukoguga koos. Käiakse muuseumides, sõidetakse külla mõne teise koha raamatukogule jms.

3 Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

2024. aasta algul remonditi peamaja fuajee-trepikoda, 1. ja 2. korruse koridorid. Ehitati ümber peamaja kohvikuruum seminariruumiks, remonditi tööruume ja parandati töötajate puhkepauside veetmise tingimusi peamajas ja Tammelinna harukogus. Korrastati ka mitme maja ümbrust, uuendati sillutist, paigaldati mugavamaid käsipuid ja uusi silte.

Vahetati raskesti käivad välisukused peamajas ja Tammelinna ning Annelinna harukogudes. Alustati helisummutavate vaheseinte ja mööbli paigutusega peamajas, millega jätkatakse 2025. aastal.

2024. aastal jätkusid ettevalmistused Südalinna kultuurikeskuse (Siuru) valmimise teemadel, kuhu ühe nn ankurasutusena tulevad linnaraamatukogu peamaja uued ruumid.

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogu ruumidele ja teenustele

Ligipääsetavuse aspektid	Jah/ei
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	jah
Raamatukogu kodulehel on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	jah
	Mitmes raamatukogus?
Raamatukokku on paigaldatud taktilised tähised	-
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	Jah - 5
Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	Jah - 5
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvalise abita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	-
Raamatukogus on nõutele vastav invatualett	Jah - 3
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	Jah - 5
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	-
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordigraafikutega	Jah - 5
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	Jah - 4
Muu (nimetada)	

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Väljaannete laenutus	16 030	79
Kasutajakoolitus	-	-

Digipädevuste alane nõustamine	-	-
Muu (nimetada)		

Raamatukoguväline teenus on põhiliselt koduteenindus ning Liiva tänava hooldekodu regulaarne külastamine. Teenus hõlmab erivajadustega inimeste teenindamist, tellimuste ettevalmistamist ja täitmist, raamatukogu võimaluste tutvustamist ja kontaktide loomist, lugejate nõustamist ja suunamist.

Koduteeninduse bussiringid toimuvad kolmapäeviti, keskmiselt on korraga 14 koduviiti, vajadusel ja võimalusel käib töötaja kodudes ka muul ajal. Koduteeninduse mobiiltelefoni number on kodulehel kõigile kättesaadav. Koduteeninduse tarbeks on loodud deposiitkonto, raamatud deponeeritakse kontole ja sealt edasi laenutatakse kasutajale. 2024. a haldas koduteenindust peamaja töötaja, kuid lisaks toimib koduteenindus ka Tammelinna, kus see käib veidi teistel alustel – põduramatele lugejatele viiakse raamatud soovi korral jalgsi/rattaga koju.

Koduteeninduse kasutajaid oli peamaja vahendusel 2024. a 52. Neile tehti 600 visiiti 43 bussiringiga, 15 külastust toimus ka ilma raamatukogu transpordita. Laenutusi-pikendusi oli kokku 14 924, ainult laenutusi 4986.

Lisaks koduteenindusele pakume raamatukoguteenust üle nädala esmaspäeviti ka Liiva tänava hooldekodus. Seda teenust võtavad hooldekodu elanikud rõõmuga vastu. Hooldekodus on 22 lugejat. Teenust kasutati 305 korral, töötaja tegi asutusse 24 visiiti. Laenutati 703 teavikut.

Koduteenindust kasutasid Tammelinna raamatukogu lugejad, kes ise enam harukokku kohale tulla ei saanud (nii ajutiselt kui ka püsivalt). Nende viie lugeja jaoks oli koduteeninduse võimalus kindlasti väga vajalik teenus, mida näitab ka suur kodukülastuste ja laenutuste arv. Koduteeninduse võimalust kasutati kokku 102 korral, mille jooksul laenutati 403 teost. Lugemist said nad ise valida kas telefoni teel, elektronkataloogi ESTER abil või raamatukoguhoidja vahendusel. Lugejaid külastati vastavalt nende soovidele, kuid maksimaalselt üks kord nädalas. Raamatuid laenutati olenevalt raamatust või ajakirjast 7 või 21 päevaks. Koduteenindusse panustas eelkõige üks töötaja, kuid vajadusel abistasid ka teised harukogu töötajad.

3.2.3 Teenused teistele asutustele

Teenused teistele asutustele	Kordade arv	Osavõtjate arv
laenutamine Ristikheina lasteaiale	12	
Laenutamine Ilmatsalu põhikoolile ja lasteaiale „Lepatriinu”	37	524

Karlova-Ropka harukogu laenutas igakuiselt Ristikheina lasteaiale oma raamatuid lasteaias kohapeal kasutamiseks. Selleks lähtuti rühmade õppekavadest. Rühmade õpetajad edastasid oma teemad ja laste vanuse, Karlova raamatukogu komplekteeris raamatud lähtuvalt teemast ja vanusegrupist. Ilmatsalu raamatukogu laenutas sarnaselt nendega samas majas paiknevale Ilmatsalu põhikoolile ja tegi tihedat koostööd „Lepatriinu“ lasteaiaiga.

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogu pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised/infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem URRAM	-
Raamatukogusüsteem RIKS	-
Raamatukogusüsteem Sierra	Oleme üks raamatukogu viies majas
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	4 (kappi ei ole vaid Ilmatsalus, mis on väike koht)
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	5
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	-
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (24/7)	-
Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta/individuaaltööruumi	5
Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi	5
Raamatukogu pakub kasutajatele konverentsitehnikat	koos vastava ruumi rentimisega
Raamatukogu pakub kasutajatele vähemalt ühte kaamera ja mikrofoniga arvutit (nt koosolekuteks)	5
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	-
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	-
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	-
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	5
Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	5
Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skannerit ja/või koopiamasinat	5
Raamatukogus saab värviliselt printida	5
<i>Muud teenused:</i>	
Pillilaenutus peamajas	1
Seemneraamatukogu koos seemnelaenutusega peamajas	1
Kogukonnaaed (peenrakasti rentimisvõimalusega) Annelinna harukogu aias	1
Õmblusmasinad kõigis viies majas	5
Lauamängude mängimine ja laenutus kõigis majades	5
Arvuti- ja konsoolimängude (sh VR) mängimine kõigis majades	5
3D-pliiatsitega joonistamine	5
3D-printimine peamajas	1
Märgimasin peamajas	1
Lamineerimine	2
Spiraalköite valmistamine	2

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

Tegeleti kahe suurema teemaga: laenutuskapide teenuse laiendus ja RFID-tehnoloogial põhineva UHF sagedusel toimiva raamatukogusüsteemi terviklahenduse juurutamise ettevalmistamine. Sügisest 2024 saab raamatukappidesse laenutada (ja tagastada) väljaandeid lisaks peamaja juures asuvale kapile ka Tammelinna, Karlova-Ropka ja Annelinna harukogude juures.

IT-teenuse üleminek linna IT osakonna alla tingis mitmeid aruteluseid. Igal nädalal saadi kokku ja planeeriti tegevusi. 2025. a alguseks on töö kenasti käima läinud. Jätkame iganädalaste koosolekutega, et suhtlus oleks sujuv ja teemad laheneksid kiirelt.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

Raamatukapi kaudu laenutati 2024. aastal üle 6600 korra ja tagastati rohkem kui 1090 korda. Järgnevalt peamaja juures asuva kapi täpsemad näitajad:

2024	Hommikul täidetud	Päeva jooksul täidetud	Kokku täidetud kappe	Tagastusi kappi	Aegunud
jaanuar	365	245	610	103	84
veebruar	320	231	551	86	83
märts	334	206	540	83	94
aprill	380	222	602	113	109
mai	172	304	476	94	80
juuni	213	263	476	94	59
juuli	208	179	387	74	44
august	0	0	0	0	0
september	125	25	150	9	16
oktoober	291	261	552	46	68
november	199	366	565	59	76
detsember	193	375	568	99	81
kokku	2800	2677	5477	860	794

Võrdluseks ka eelmiste aastate arvud:

	2024	2023	2022	2021
Täidetud kappe	5477	6812	6727	5299
Tagastusi kappi	860	1321	1275	1069
Aegunud	794	935	906	587

Seoses peamaja kapile lisamooduli paigaldamisega ja harukogudesse uute kappide paigaldamisega ei olnud teenus kättesaadav juuli lõpust kuni septembri keskpaigani. Ka pärast kapi uuesti kasutusele võtmist esines tihti tehnilisi tõrkeid. Kõige sagedasem probleem on ID-kaardi lugeri mittetoimimine. Uuel kapil on olemas varikatus ja valgustus.

Alates septembri lõpust lisandusid harukogude kapid ja peamaja laenutuskapi kasutusköormus vähenes. Tammelinna laenutati kapi vahendusel 2024. aasta sügisel 641 ja tagastati 98 raamatut. Annelinnas laenutati kapi abil 440 eksemplari ja tagastati 127 eksemplari. Karlova harukogu statistikat selle aja kohta ei kogutud, kuna oli sisseelamise aeg.

Tagastuskasti statistikat kogub hetkel vaid Tammelinna harukogu ja nende 2024. aasta arvud on järgmised: tagastuskasti kaudu tagastati 16 380 teavikut (2023. aastal 16 429). Palju oli tagastuskastis tagastatavaid teavikuid näiteks 1. aprillil (230 teavikut 97 erinevalt tagastajalt) ja 27. detsembril (245 teavikut 120 erinevalt tagastajalt). Kokku oli erinevaid tagastajaid 2024. aastal 8201 (2023. aastal 8099).

4 Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Tartu Oskar Lutsu nimelisel linnaraamatukogul on keskkogu viie laenutava osakonnaga (ajakirjanduse osakond, erialakirjanduse osakond, ilukirjanduse osakond, laste- ja noorteosakond, muusikaosakond) ning nelja harukoguga (Annelinna, Tammelinna, Karlova-Ropka ja Ilmatsalu harukogud).

Tartu linnaraamatukogus toimub komplekteerimine üle süsteemi, selle eest vastutab ja peab arvestust kogude arenduse osakond. Igas osakonnas/harukogus osakonnajuhataja ja/või peaspetsialist osaleb oma kogude kujundamises. Tegutseb ka **kogude toimkond**, kuhu kuulub 18 liiget erinevatest osakondadest ja harukogudest.

Seoses Tartu Linnaraamatukogu kolimisega Kultuurikeskusesse Siuru on vaja läbi viia põhjalik kogude korrastamine ja vähendamine. Samuti on plaanis 2025. aastal alustada RFID kasutuselevõttuga. Töö lihtsustamiseks ja kordineerimiseks võeti 2023. aasta lõpus vastu uus „Väljaannete kustutamise kord”.

2025. aastal on kavas läbi arutada ja fikseerida ka uued kogude kujundamise põhimõtted – mida kuhu hangitakse, millises eksemplaarsuses ja mida kui kaua säilitatakse. Kuna riigi toetus komplekteerimisele 2025. a. vähenes 7,9% ning perioodika ja auviste käibemaks tõuseb, siis on ostuotsuseid vaja kaaluda aina täpsemalt.

Komplekteerimisel järgitakse raamatukogu põhimäärust, raamatukogude töökorralduse juhendit ja kultuuriministeeriumi määrust nr 1 väärtkirjanduse kohta. Samuti lähtutakse lugejate erinevatest vanusegruppidest, nende huvidest ja vajadustest ning loomulikult raamatukogu eelarve võimalustest.

Komplekteeritakse erinevaid laade (raamatuid, noote, perioodikat, auviseid, arvutimänge, lauamänge jm).

Prioriteetideks on laste- ja noortekirjandus, eesti autorite teosed, Eestit puudutav kirjandus, väärtkirjanduse tõlked, elukestvat õpet ja toimetulekut toetav kirjandus, kodulooline kirjandus (Tartu tuba).

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Üldjoontes tellitakse peamaja eestikeelse ilukirjanduse saali luuleraamatuid 1-2 eksemplari, novellikogusid 2-3, naistekaid 2-3, noorteraamatuid 1-2, muud proosat 2-4, ette teada populaarseks minevaid teoseid 4-5. Menukite puhul jagatakse komplekteerimist ilukirjanduse ja ajakirjanduse saali vahel – ajakirjanduses on 7-päeva laenutuse riikul uutele menukitele (näiteks 3 eksemplarist kriminaalkirjandusest läheb 2 ilukirjanduse saali, 1 ajakirjandusse nn kiirlaenutusse (umbes poole aasta pärast kui suur huvi vaibunud, jõuab see samuti ilukirjanduse saali). Kõigest peaks midagi olema ja väärtkirjandust ei tohiks pisut väiksema huvi tõttu kogusse võtmata jätta.

Noortekirjandust on nii laste- ja noorteosakonnas kui ka ilukirjanduse osakonnas – seda selleks, et noortel oleks see üleminek võimalikult sujuv ning et lihtbarjääride (ei taha veel suurde osakonda minna versus ei taha enam lasteosakonnas käia) ületamine oleks võimalikult lihtne ja lugemishuvi innustust saaks.

Raamatute kättesaadavust on püütud peamajas parandada enimnõutavatel raamatutel tavapärase 21-päevase laenutustähtaja asemel 7-päevase laenutustähtaja rakendamisega. Nädalase tähtajaga oli 2024. aastal kokku 45 nimetust (103 eksemplari). Kõige kauem oli nädalase tähtajaga Urmas Vadi “Kuu teine pool” (9 kuud) ja Sven Mikseri “Vareda” (8 kuud), järgnesid Meelis Lao “Vabadusvõitleja, spioon või mafiooso?” 6 kuud, Valérie Perrini “Lilledele värsket vett” (5 kuud), M. W. Craveni “Halastustool” (5 kuud), Taylor Jenkins Reidi “Evelyn Hugo seitse abikaasat” (4 kuud), Olav Osolini “Part lendab edasi” (4 kuud) ja Piret Jaaksi “Taeva tütred” (4 kuud). Nädalast tähtaega kasutati vahel ka kirjanduskohvikus kõne alla tulevate raamatute tarbeks.

Vanaraamatu saali komplekteerimise põhisuunad: enne 1945. aastat ilmunud Eesti väljaanded, sh esmajoones Tartu kirjastuste väljaanded, Tartu koduloolised trükised, auhinnatud eesti romaanid ja algupärased luulekogud ning Eesti ajalugu perioodil 1918-1940 käsitlevad teosed.

2024. aasta jooksul jätkati väliseesti trükiste üleandmist erialakirjanduse, ilukirjanduse ning muusikaosakonnale. Võeti ka vastu enne 1945. aastat ilmunud väljaandeid teistest osakondadest. Üleandmise käigus muudeti eksemplarikirjeid ja kohaviitu. Pidevalt tegeldi kogude seisundi hindamisega, lagunenu ja liigsete eksemplaride kustutamise või väljavahetamisega. Osa Oskar Lutsu arhiivkogust suunatakse avakogusse, ka sellega kaasneb seisundi hindamine ja kirje muutmine.

Suurenes inglisekeelse kirjanduse hulk. Kõige populaarsemad on jätkuvalt noortekirjandus ja naistekad. Suur menu on mangadel ja graafilistel romaanidel, mille ostmist on plaanis jätkata. Jätkame ka *romance* ja eriti *fantasy romance* kategooriasse kuuluvate raamatute tellimist, sest nende menu lugejate seas aina kasvab.

Aasta jooksul telliti suuremate kirjandusauhindade (Dublin, Women’s Prize, International Booker, Booker) lühinimekirja kuuluvaid raamatuid. Dublini kirjandusauhinna 2025. aasta valikusse nomineerisime Juhani Karila „Fishing for the Little Pike/Summerfishing in Lapland”.

Venekeelset kirjandust tuli juurde vähe, peamiselt lugejate annetuste arvelt. Vähesel määral annetati ka teistes keeltes kirjandust, mille seas tegime valiku, mida võtta arvele, mida mitte.

Teadmis- ehk erialakirjandus paikneb peamajas 2. ja 3. korrusel. 2. korruse raamatud asuvad nii avafondis kui hoidlas, 3. korrusel on kõik kogud avariilulitel. Et raamatuid saaks rohkem hoidlast välja tuua, paigutati 2024. aastal 3. korruse saali sõjanduse raamatud. Tehti eeltööd viie liigi, lisaks mainitule ka matemaatika, keemia, füüsika ja astronoomia viimiseks 3. korrusele. 3. korruse saalist anti vanemad entsüklopeediad üle vanema raamatu saali.

Seoses kogude puhastamise, ühtlustamise ja kohaviitade muutmistega likvideeriti 3. korruse saalis osa liike, mis puudutas arvutialast kirjandust ja tööstust. Liikide ja kogude ühtlustamine jätkub koostöös kogude arenduse osakonnaga.

Kõigis osakondades kanti maha vananenud, viimastel aastatel mitte laenutatud ja lagunenu raamatuid ja vähendati eksemplaarsust. Võimalusel asendati mõned lagunenu populaarsed raamatud paremate eksemplaridega. Endiselt on probleemiks, et tagastuskasti kaudu tagastatud raamatud saavad niiskuskahjustusi ja lähevad sageli kukkudes katki. Enamus maha kantud väljaannetest läks raamatumüüki, osa tasuta jagamise ja palju ka utiili. (Raamatumüüke

korraldatakse jooksvalt paljudes harukogudes ja peamaja saalides. 4x aastas korraldatakse peamajas suured müügid.)

Kogude läbitöötamisel võeti aluseks CREW metoodika, kuid seda ei rakendatud nii rangelt. Olemasolevaid kogusid analüüsiti ka selle pilguga, et seal ei oleks vaenu õhutavat kirjandust (sõjakaid propagandateoseid).

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

Kogu suurus seisuga 31.12.2023

Raamatud ja noodid	575 320	eksemplari
Auvised	16 648	eksemplari
Elektroonilised teavikud	328	eksemplari
Muud teavikud	1 293	eksemplari
Käsitirjad	43	eksemplari
Ajakirjad	7986	aastakäiku
Kokku	601 618	

Kogu suurus seisuga 31.12.2024

Raamatud ja noodid	530 934	eksemplari
Auvised	16 306	eksemplari
Elektroonilised teavikud	321	eksemplari
Muud teavikud	1 266	eksemplari
Käsitirjad	41	eksemplaris
Ajakirjad	7 127	aastakäiku
Kokku	555 995	

2024. aastal saadi juurde 16 275 arvestusüksust (ost, annetuse, asendus kokku), kustutati 61 898. Kogu vähenes 44 764 eksemplari ja 859 ajakirja aastakäigu võrra, vähenemine 8,2%. Kogude uuendamise protsent oli 2024. aastal 3%.

Komplekteerimiskulud

□ linnaeelarvest 140 000 €+ 4915 € omatuludest teavikute komplekteerimiseks, lisaks linnalt 8080 € materjalidele (raamatukile, võõtkoodid, kohaviidasildid), kõik kokku **152 995 €**.

Linnalt 16 848 € rohkem kui 2023. aastal.

□ riigi toetus **114 483 €**, mis on 675 € rohkem kui 2023. aastal.

Kulud jagunesid

Raamatud ja noodid	79,7%
Auvised ja elektroonilised teavikud	1,6%
Muud teavikud	0,5%
Perioodika + e-perioodika	18,2%

Ostetud raamatud 2024:

	nimetused	eksemplarid	summa	keskmine hind	nimetuste %	eksemplaride %	raha %
eesti keeles	2 527	12 485	189 546 €	15,18 €	72,9%	92,4%	93,2%
vene keeles	111	155	2 072 €	13,36 €	3,2%	1,2%	1,1%
muud võõrk	830	869	11 719 €	13,49 €	23,9%	6,4%	5,7%
kokku	3 468	13 509	203 337 €	15,05 €	100%	100%	100%

Tänu linna komplekteerimissumma kasvule saadi raamatuid osta 4,2% rohkem kui 2023. aastal (siis 12 965 eks). Juurde osteti nõutud laste- ja noorteraamatuid, et välja vahetada väga koledaks muutunud eksemplarid, samuti sai pisut tõsta suure järjekorraga raamatute eksemplaarsust. Eestikeelset raamatut ostetakse (viiele majale) enamasti 1-8, keskmiseks eksemplaarsuseks oli 5 eksemplari.

Kahjuks 2024. aastal ühtegi raamatuvahendajat, kes pakuks senistele konkurentsi, ei lisandunud. Suuremad tarnijad on endiselt Rahva Raamat, Apollo, Krisostomus; kirjastustest Varrak, Ersen, Ühinenud Ajakirjad, otse ostame Tartu kirjastustelt Ilmamaa ja Fantaasia.

Venekeelsetest väljaannetest osteti Eestis ilmunut, aga ka mõned väljaspool Venemaad ilmunud raamatud. Kahjuks on nende kohta info leidmine ja ostmine keeruline, raamatud ilmuvad erinevates riikides ja vahendajaid on raske leida.

Võõrkeelse ilukirjanduse puhul osteti nii rahvusvaheliselt tunnustatud auhinnatud teoseid, kui ka ajaviitekirjandust, suur huvi on noorsookirjanduse vastu. Annelinna harukogu täiendas oma koomiksikogu, mis on koostatud mõeldes erinevatele vanusegruppidele (päris väikestest kuni täiskasvanuteni).

Võõrkeelse liigikirjanduse puhul püüti katta neid alasid, kus eestikeelseid väljaandeid on vähe, enim osteti raamatuid tehnikakirjanduse saali.

Muud võõrkeeled

	nimetused	eksemplarid
inglise	769	800
soome	2	7
prantsuse	6	6
saksa	26	27
komi	1	2
mari	1	2
läti	1	1
rootsi	1	1
ukraina	23	23

Ostetud raamatute nimetustest moodustas **ilu-ja lastekirjandus** 65,6% (2 276 nimetust). Ostetud raamatute eksemplaridest moodustas **ilu- ja lastekirjandus** 70,2% (9 487 eksemplari).

Ostetud raamatute eksemplare oli 13 509, Tartu linna elanike arv 98 279. Ostetud raamatute arv 1000 elaniku kohta oli 2024. aastal 137,5 eksemplari.

Noote osteti 91 nimetust (126 eksemplari), peamiselt muusikaosakonnale. Neli heliraamatut osteti järelkomplekteerimisena lasteosakonnale. E-raamatuid ei osteta.

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Ajakirjade ja ajalehtede nimetuste arv vähenes 2024. aastal veelgi. Aprillist 2024 lõpetas Delfi Meedia Eesti Päevalehe trükilehena väljaandmise. Ilumise lõpetasid ajakirjad Buduaar ja Pööning. Tervis Pluss teatas trükiajakirja väljaandmise lõpetamisest, siiski ilmus 2024. aastal veel 4 erinumbrit. Sügisel lõpetas ilumise lasteajakiri Minu Maailm.

Alates 2025. aastast on teatanud lõpetamisest ajakirjad Eesti Mets, Kalale! Looduses, National Geographic Eesti lõpetab eriväljaannete avaldamise. Trükiväljaandena ei ilmu Personali Praktik. Märtsis 2025 ilmub viimane Pere ja Kodu trükiajakiri.

Alates märtsist 2022 ei saa perioodikat osta Venemaalt. Lehepunkt pakkus asenduseks mõnda Lätis ilmutavat venekeelset ajakirja/ajalehte, aga lugejahuvi nende vastu ei ole. 2024. aastaks on alles jäänud ainult Лилит ja Азбука здоровья.

Digiväljaanded

Keskkogus ja kõigis harukogudes on ligipääs Postimees Grupi ajalehtedele, Õhtulehe ja Delfi Meedia väljaannetele, ajakirjale Imeline Ajalugu. Keskkogus ja 3 harukogus saab lugeda Äripäeva, ajakirja Imeline Teadus; keskkogus ja 2 harukogus ajakirja Director/Inseneeria. Imeline Ajalugu ja Imeline Teadus annavad trükiajakirja tellijatele tasuta ligipääsu. Ainult keskkogus saab lugeda: Personaliuudised.ee, Raamatupidaja.ee, rup.ee, Juridica.

Eelistatakse endiselt paberväljaande lugemist. Siiski püüame suurendada digiperioodika valikut. Kahjuks nii mõnigi digikeskkond ei arvesta praegu raamatukogude vajadusi ega võimalusi.

Perioodika komplekteerimiseks kulus koos 2025. aastatellimusega: **46 876 €** (2023. a oli see 41 217 €). Summa on oluliselt suurem eelkõige seetõttu, et tellisime ette ära kogu perioodika, mille uus tellimisperiood algab 2025. aasta märtsis ja hiljem. (Kui väljanded lõpetavad ilumise ja on jäänud ettemaks, siis pikendatakse sageli mõne teise väljaande tellimisperioodi, seepärast ei ole kõigi väljaannete tellimisperioodiks jaanuar-detsember.) Kui oleksime nende tellimust pikendanud alles 2025. aastal, oleks käibemaks olnud juba 9%. Muidugi mõjutas summa suurenemist ka väljaannete hinnatõus.

Ajakirjad (nimetused) keelte järgi (ostud ja annetused kokku) **arvuliselt ja protsendiliselt:**

	kokku	Eesti keeles	Vene keeles	Teistes võõrkeeltes
2024	135	86 =63,5%	6 = 4,7%	43 =31,8%
2023	154	100 =65%	10 = 6,4%	44 =28,6%

Ajalehed (nimetused) keelte järgi (juurdetulek kokku):

	kokku	Eesti keeles.	Vene keeles	Teistes võõrkeeltes
2024	34	30 = 88%	4 =12%	0

2023	38	33 = 87%	5 = 13%	0
------	----	----------	---------	---

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Tublisti rohkem osteti 2024. aastal auviseid.

2024 osteti 20 LP 163 CD 28 DVD 4 heliraamatut kokku 215 auvist.

Võrdluseks:

2023 osteti 3 LP 116 CD 11 DVD 2 heliraamatut kokku 132 auvist.

Elektroonilistest teavikutest osteti 4 raamatut mälupulgal.

Annelinna harukogu mängukonsoolidide eest tasuti Playstation Plus liikmelisuse tasu ja osteti krediiti mängude jaoks (200 €).

Lauamänge osteti 2024. aastal 69.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Komplekteerime muusikainstrumente (pillitutvuse teenus), seemneid (seemneraamatukogu). 2024. aastal ei olnud erilisi muutusi võrreldes varasemaga.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetused 2024. aastal olid laadi järgi:

Raamatud ja noodid	1538
Auvised	175
Elektroonilised teavikud	1
Muud teavikud	4
Kokku	1718

Eksemplare		Ostud	Muu kokku	Sellest annetused	Sellest asendused
	2024	13 927	1 955	1 718	237
	2023	13 716	2 834	2 599	235

Komplekteerimise peamiseks hankeviisiks on ostud. Väike osa on saadud lugejatelt kaotatud eksemplaride asendamisega. Annetusi on teinud nii eraisikud kui ka juriidilised isikud, (ametkonnad, ministriumid), viimased annetavad põhiliselt oma uusi väljaandeid.

Suuremad **annetajad** 2024. aastal olid: Apollo (119 eks.), Hoiuraamatukogu (114 eks.), Krisostomus (27 eks.), TÜR (20 eks.), Tartu linnavalitsus (9 eks.), eraisikutest – Mai Põldaas (21 eks.), Urmas Oja (11 eks.), Danila Rygovskiy (11 eks.). Annetusi on saadud 69 erinevalt asutuselt ja isikult 1718 eks. Annetuste ja kingitustena saadud raamatud märgistasime kleebisega “Kingitus Tartu Linnaraamatukogule”.

Annetusi saadi 1718 eksemplari, mis moodustab 2024. a. kogude juurdekasvust (15882) 10,81%.

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

2024. aastal jätkus raamatukogus kogude puhastus. Kustutamist vormistati kaks korda aastas – 15.05 ja 16.12.2024. Mahakandmisaktid koostati eraldi ostudele ja muul moel (annetused, kingitused, asendused) saadud väljaannetele. Raamatupidamisele esitati vaid ostu teel soetatud väljaannete mahakandmisaktid.

Andmebaasist kustutati kõik aktidega mahakantud väljannete eksemplarikirjed. Bibliokirjed, mis jäid tühjaks ja olid koostatud Tartu linnaraamatukogus, kustutati andmebaasist. Tühjad bibliokirjed, mis olid tehtud teistes raamatukogudes, edastati kirjeid teinud raamatukogudele ja kustutati vastavalt „Ühiste kirjete kasutamise korrale”.

Aktide arvandmed summeeriti elektroonilises aasta hulgiarvestuses ja aktid saadeti digitaalselt säilitamiseks Tartu Linnavalitsuse dokumendihaldussüsteemi GoPro.

2024. aastal kustutatud eks-id põhjuste järgi jagunevad järgmiselt:

lugejate poolt kaotatud	299
kadunud	28
lagunenud	5580
tagastamata	179
sisult aegunud	55812
KOKKU	61898

Kustutatud kokku 2024

Raamatud ja noodid	59 794
Auvised	734
Elektroonilised teavikud	12
Muud teavikud	104
Käsikiri	2
Ajakirjade aastakäigud	1252
Kokku	61 898

	Kustutamine, eks.(perioodikata)
2024	60646
2023	20797

2024. a. kustutati vanemat **perioodikat** keskkogus ja harukogudes kokku järgnevas mahus:

Nimetusi: eestikeelseid - **52**; venekeelseid - **18**; teistes võõrkeeltes – **6**; kokku **76**. Üle süsteemi kustutati nimetusi **53**.

Aastakäike: eestikeelseid – **996**; venekeelseid – **216**; teistes võõrkeeltes – 40; kokku – **1252**.

5 Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

Korraldame lugejaküsitlusi üle aasta. Eelmise viisime läbi 2023. aastal ja järgmine tuleb 2025. aastal.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

Osaleti küsitluses, kuid selle vajalikkus jäi küsitavaks ega ole saanud vastust ka käesolevaks hetkeks (märts 2025), kui taas saime nõ üleöö küsimustiku levitamiseks – aga mis on asja mõte, see jääb hämaraks. Kauplustes jms on sarnaseks küsitlemiseks lettides rohelised-punased nupud, mida vajutada – keegi ei lähe pärast külastust veebist mingit küsimust otsima või tagasta edaspidi paberlipikuid.

Kiitust on tore koguda, kuid inimesed kiidavad meid Tartus ka meie poolt ekstra selleks soovi avaldamata. Suur tänu neile selle eest!

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

Seoses peamaja arvutiklassi töö reorganiseerimisega toodi ajakirjanduse saali 1. korrusel juurde 2 ID-kaardi lugeriga lugejaarvutit, kokku on saalis 3 töökohta. Arvuti tasuta kasutamise aeg tõsteti varasemalt 1 tunnilt 2 tunnile päevas. Lisandus printimisteenus. Jätkuvalt saab ka paljundada. Kokku oli ajakirjandussaalis arvutikasutajaid 721. Vajatakse abi info otsimisel, salvestamisel, printimisel, digiallkirjastamisel, kuid ka oma postkasti sisselogimisel jms.

Peamaja 3. korruse erialasaalis on 2024. aastast lugejatele kasutada 5 internetiarvutit. Arvutikülastusi oli eelmisel aastal 3694. Arvutikasutajaid teenindab põhitööna üks töötaja, kui teda ei ole, siis teevad seda kõik tehnikasaali töötajad.

Annelinna harukogus on 15 arvutitöökohta (10 täiskasvanutele ja 5 mänguarvutit lastele). 2024. aastal oli internetitoe külastusi kokku 4657, täiskasvanuid 2321 ja lapsi 2336. Mänguarvutite külastatavus on võrreldes 2023. aastaga oluliselt tõusnud – 56,9%, internetitoe külastatavus on pisut langenud. Laste külastuste suurenemise põhjus võib olla selles, et 2023. a. lõpus paigaldati lasteosakonda tavaliste asemele kaks mänguarvutit. Jälle on arvutite kasutamiseks tihti järjekorrad. Samuti on täheldatud, et järjest rohkem kasutatakse kohapeal oma nutiseadmetega raamatukogu WiFi.

Tammelinna haruraamatukogu kasutajate käsutuses oli 8 arvutitöökohta (4 täiskasvanutele ja 4 lastele mängimiseks) ja 2 terminaliarvutit. Internetitoe külastusi oli täiskasvanutel ja lastel kokku 2983 (2023. aastal 2381). Kõik osakonna töötajad andsid vajadusel jooksvalt nutiabi, pikemaid individuaalkoolitusi toimus 16 (9 erinevat osalejat), sh meiliaadressi tegemine, äpi laadimine telefoni.

<i>Arvuti kasutamine kokku</i>	<i>Peamajas kokku</i>	<i>Annelinnas kokku</i>	<i>Tammelinnas kokku</i>
12 055	4415	4657	2983

Lasteosakond ja Karlova-Ropka ning Ilmatsalu harukogud sel aastal kasutamisi korrapäraselt ei loendanud, kuid kõikjal pakutakse mitme arvuti kasutamise võimalust ja esmast tuge.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

Muusikaosakond pakub kasutajatele ühte kaamera ja mikrofoni arvutitöökohta eraldi ruumis. 2024. aastal kasutati seda võimalust 10 korda – kokku ca 25 tundi. On olemas korralik tehnika erinevate helikandjate kuulamiseks ja DVD-de vaatamiseks. 2024. aastal vaadati kabiinis kohalkasutuse filme 11 korda – kokku ca 20 tundi.

Muusikaosakonnas saab kasutada pianinot, digiklaverit, digitrumme ja ka kojulaenutatavaid või kliendi enda muusikainstrumente. 2024. aastal kasutati digitrumme 41 h (2023: 31h), digiklaverit 677,5 (2023: 518 h), pianinot saalis 284 h (2023: 245 h ja 55 min).

Peamaja 3. korruse erialasaalis on 2024. aastal kõigi tegevustoa masinate kasutus aasta jooksul kasvanud ja kokku on kasutus võrreldes eelmise aastaga lausa kolmandiku võrra suurem.

Tegevustoa tehnika kasutus

<i>Masin</i>	<i>Kasutuskord</i>
õmblusmasin	142
overlokmasin	89
3D printer	69
filmiskanner	38
dokumendiskanner	111
spiraalkõitja	9
laminaator	35
3D pliiats	8
Kokku	501

Annelinna mängutoas kasutas 2024. aastal mängukonsoole kokku 2404 inimest. Neist PlayStation 4 mängijaid oli 1210 ja Playstation 4 Pro mängijaid oli 1194. Mängukonsoolid on endiselt populaarsed ja neile on tihti järjekord. Lastel on küll rohkem nutiseadmeid ja kodudes mängukonsoole, aga viimaste puhul on raamatukogu eeliseks mängude hulk ja mitmekesisus ning võimalus koos sõpradega aega veeta.

Teistes linnaraamatukogu majades ei ole eraldi mängutube, kuid mängukonsoolid on olemas ja mängida saab kõigis majades. Ilmatsalus on võimalik Playstation VR komplektiga kogeda virtuaalreaalsust, mängida PS4 mängu (Astro Bot, Dirt Rally, Firewall, Fortnite Deep Freeze Bundle, Gran Turismo Sport, Minecraft, NBA Live, Wolfenstein jt). 2024. aastal kasutati seal Playstationit 1121 korda.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2023	Lugejad 2024	Muutus (+/-)
36 780	37 316	+536

Sellises suurusjärgus on linnaraamatukogu registreeritud kasutajate arv olnud aastaid, kõikides natuke siia-sinna.

5.3.4 Külastused

Külastused 2023	Külastused 2024	Muutus (+-)
425 373	431 991	+6618

Külastused ei ole taastunud koroonaaegsele tasemele, kuid on väikeses kasvutrendis. Taastunud ei ole saalides tööd tegevate-õppivate inimeste hulk. Ürituste iseloom on kohati muutunud ja sellest tulenevalt ka nendel osalejate arvud.

5.3.5 Laenutused

Laenutused 2023	Laenutused 2024	Muutus (+/-)
958 636	951 017	-7619

Laenutuste arvud on langustrendis juba mitmendat aastat. Seoses raamatuhindade tõusuga, kuid sellega sammu mitte pidada suutva komplekteerimisrahaga, ostetakse väljaandeid vähem. Rahvaraamatukogu lugejat kõnetab enim eesti keeles ilmuv uudiskirjandus, kuid linnaraamatukogul ei ole vahendeid hankida seda nõudlust rahuldavas eksemplaarsuses. Uutel raamatutel tekivad ootejärjekorrad, kus tihti inimesed ei jää ootama raamatu nendeni jõudmist, vaid loobuvad. Järjekorras on menukitel tihti üle 100 inimese.

Palju on ära langenud vene keeles lugejaid, kuna neile ei lisandu uut lugemist neile sobivas keeles.

5.3.6 MIRKO teenus

MIRKO pakub võimalust lugeda ja kuulata e-väljaandeid. Tartu linnaraamatukogu osales komplekteerimise põhimõtete väljatöötamises. Kogude arenduse osakonna juhataja on raamatukogu esindaja MIRKO e-väljaannete komplekteerimise nõukogus.

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

Tartu Linnaraamatukogust teistele raamatukogudele tellitud teavikute arv suurenes eelmise aastaga võrreldes kolme võrra: tellijaid oli 22. RVLiga telliti 95 ja saadeti välja 94 teavikut, pikendati 55 korral.

Meilt tellinud raamatukogud:

Raamatukogu	Tellitud	Saadud
Põlva	20	20
Elva	15	15
RR Hoiuraamatukogu	13	13
Rahvusraamatukogu	11	11
Valga	7	7
Võru	5	5
Läänemaa	4	4
Jõgeva	3	3
Saare	2	2
KV Magasini rk	2	2

Kadrina	2	2
Viljandi	1	1
Tõrva	1	1
TTÜ	1	1
Põltsamaa	1	1
Mustvee	1	1
Lääne-Viru	1	1
Kärdla	1	1
Kõrgessaare	1	1
Helsingi City Library	1	1
EKA	1	1
Avinurme	1	0
Kokku 22	95	94

Meilt tellitud laadi järgi

Laad	Tellitud	Saadetud
raamat	74	73
ajakiri	19	19
noot	1	1
CD	1	1
	95	94

Tartu Linnaraamatukogu lugejate tellimused teistest raamatukogudest

Meie poole pöördus tellimissooviga 11 lugejat, kuid pärast tellimistingimuste täpsustamist loobus 8 lugejat oma soovist ning välja saatsime 3 lugeja tellimused (2 venekeelset ja 1 võõrkeelne erialane raamat). Kõik meie tellimused täideti.

Pakiautomaadi teenus

Lugajate soovil saadame väljaandeid ka pakiautomaati. Alates 2024 suvest on pakiautomaadi teenusel kõrgem hind - 4.68

Kuu	Pakid	Raamatud
jaanuar	11	15
veebruar	7	7
märts	13	15
aprill	7	11
mai	7	11
juuni	3	9
juuli	6	10
august	7	11
september	13	24
oktoober	8	9
november	12	15

detsember	4	5
KOKKU	98	142

Pakiautomaat	Raamat
Anne Selver	23
Kvartali keskus	10
Lõunakeskus	51
Rebase Rimi	7
Vahi Selver	37
Veeriku Selver	12
Ihaste	1
Pelgulinna	1
KOKKU 2024	142

5.3.8 Infopäringud

Päringud 2023	Päringud 2024	Muutus (+/-)
21 090	20 262	-828

Aastati näitaja natuke kõigub, kuid suures pildis mitte palju.

Päringute näiteid ilukirjanduse kontekstist: Mitmes raamat see sarjas on? Millised on eelmised sarja kuuluvad raamatud? Mis raamatut seal viimases Plekktrummis nüüd soovitatigi? Millal tõlgitakse see või too raamat eesti keelde? Sõjajärgne Eesti kultuurilugu ja raamatute kordustrükkid. Tuli otsida tsitaate ja luuletusi kogumikest. Esitati Oskar Lutsuga seonduvaid küsimusi. Kõigi majade/teeninduslettide puhul: põhiliselt küsitakse raamatute leidumuse, aga ka raamatuid erinevate teemade kohta referaadi või õppetöö tarvis.

5.3.9 Virtuaalnäitused, -koolitused ja -näitused

2024. aastal korraldati muusikaosakonnas 7 virtuaalnäitust, mis keskendusid peamiselt erinevate heliloojate loomingule. 2024. aasta loodud uute virtuaalnäituste vaatamisi oli 546. 2020, 2021, 2022, 2023 valimnud virtuaalnäitusi vaadati 3154 korda.

5.3.10 Tasulised teenused

Milliseid tasulisi teenuseid raamatukogud pakuvad? Valige loetelust sobivad

- ☒ Printimine, paljundamine
- ☒ Ruumirent
- ☒ Üritused
- ☒ Materjalikulu (nt 3D-printimine, laserlõikur jne)
- ☐ Muu (nimetada):

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2023	Lug-d 2024	Muutus (+/-)	Külast-d 2023	Külast-d 2024	Muut us (+/-)	Laenut 2023	Laenut 2024	Muutus (+/-)
8994	8872	-122	117 272	121 179	+3907	89 754	85 675	-4079

Lugejate arvu kõikumine on ühel aastal natuke ühes, teisel natuke teises suunas. Aastate lõikes suuremat muutust ei ole. Külastused on kasvanud tänu tihenend koostööle koolide ja lasteaedadega. Hetkel toimuvad regulaarselt laste ja noorte kohtumised kirjanikega, raamatukogutunnid, ettelugemised jms kõigis majades, nii peamajas kui ka kõigis harukogudes. Annelinna harukogus on külastuste kasvule kaasa aidanud ka laste hulgas populaarsete mänguarvutite ja konsoolide olemasolu, mille kasutamine on märkimisväärselt kasvanud. Samas on peamaja laste- ja noorteosakonnas need võimalused suuresti ära langenud, sest samas ruumis tehakse ka üritusi. Siin on kasvu põhjuseks peamiselt erinevad üritused. Iga külastusega ei kaasne raamatu laenutust, kasvutrendis on pärast kooli raamatukogus aja veetmine, õppimine, mängimine. Laenutuste arvu vähenemine on kooskõlas kogu laenutuste arvu vähenemisega ja siingi kehtivad samad põhjused, mis üldiselt.

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine on meie raamatukogu üks prioriteetidest, sest tahame toetada lastes lugemisharjumuse kujunemist varajases noorusest peale. Raamatute ostmine ei ole paljudele peredele taskukohane, raamatukogu on asutus, mis loob kõikidele lastele ja noortele võrdsed võimalused raamatute lugemiseks. Seega püüti võimaluste piires täita osakondade ostusoove, sealhulgas hankida ka nn „koolikirjandust”, tegeleda ka järelkomplekteerimisega, et vahetada välja kulunud ja lagunenud eksemplare. Noortekirjandus on keskkogus dubleeritud lasteosakonnas ja ilukirjanduse osakonnas, et noored saaksid valida, kust nad eelistavad laenata.

Laste- ja noortekirjanduse ostud 2024

2024 saadi osta mõnevõrra rohkem kui 2023. aastal. 2024. aastal kõigist raamatukokku ostetud eksemplaridest (13 927 eks) moodustas laste- ja noortekirjandus (4380 eks) 31,4% ning rahast 24,2%. Võrdluseks: 2023. aastal oli kõigist ostetud eksemplaridest (13314 eks) laste- ja noortekirjandus (3800 eks) 28,5% ja rahast 21%.

	Eks.	Summa
Raamat	4277	47660
Heliraamat	4	22
Noot	36	743
DVD	3	30
Lauamäng	60	602
kokku	4380	49 057

Suurema osa ostudest moodustasid raamatud:

- raamatud eesti keeles 745 nimetust 3894 eksemplari

- raamatud vene keeles 25 nimetust 33 eksemplari
- raamatud inglise keeles 330 nimetust 338 eksemplari
- raamatud ukraina keeles 12 nimetust 12 eks

Kokku 1112 nimetust, 4277 eksemplari, ostetud raamatutest (13509 eks) 31,7%.

Need andmed on saadud eksemplariväljast IKOOD1. Seda välja täidab eksemplaride arvelevõtja: noorte- ja lastekirjandus (202), liigikirjandus noortele ja lastele (204).

Laste- ja noortekirjandust saime lisaks ka asenduste ja annetustega.

Raamat	623
Heliraamat	1
Noot	1
DVD	53
Lauamäng	4
Kokku	682

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

Lastele ja noortele suunatud sündmustel tutvustatakse erinevate kirjanike loomingut, julgustatakse lapsi looma ka ise erinevate konkursside kaudu.

- Laste ja noorte kirjandusfestival LUUP;
- Eesti Lastekirjanduse Keskuse „Lugemisisu” tunnid lasteaedadele ja kooliklassidele;
- Kirjandusfestivali Prima Vista laste- ja noorteprogramm;
- Koostööprojekt Tartu II Muusikakooliga pillide tutvustamiseks lasteaedades ja „Kella viiene viis“ – igakuised kontserdid Annelinna harukogus;
- Tartu Noorte Luuleprömm 2024.

Lisaks korraldatakse igal aastal hariv sisutihe ettekandepäev lastekirjandusega tegelejatele (mida loodame, et Kultuuriministeerium tulevikus ka rahaliselt hakkab toetama).

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

Mõlemasse tabelisse liita kokku täiskasvanute ja laste üritused/tegevused. Ülemises tabelis on üritused/tegevused koondnumbrina. Alumises tabelis jaguneb see arv erinevate teemade vahel.

Üritused/tegevused 2023	Üritused/tegevused 2024	Muutus (+/-)
4451	2460	-1991

Suur muutus on tingitud metoodika muudatusest individuaalse nõustamise arvestamises.

Üritused/tegevused	Arv
Kirjandusega seotud näitused ja väljapanekud	379

Lugejate kohtumised kirjanike ja kirjandustegelastega	190
Lugejamängud ja -võistlused	10
Kodulooga seotud sündmused ja väljapanekud	10
Kunsti- või käsitöönäitused	81
Kontserdid või muusikasündmused	22
Info- ja digipädevuste alane nõustamine ja juhendamine*	1407
Üldharivad loengud ja töötoad	295
Muud: filmiõhtud, lauamänguõhtud, teatrietendused, avalikud arutelud, näituste avamised, tantsuüritused	66

*Siin kasutajakoolitusi mitte märkida. Tegu on nõustamise ja juhendamisega, mis on pigem spontaanne, viiakse läbi ilma koolituskava ja metoodikata.

- Equal Digital projekti käigus õpiti koolitama ühiskonnas digioskuste poolest nõrgemaid, kasvas linnaraamatukogu töötajate kui koolitajate pädevus ning valmis Moodle-kursus koolitajatele. Projekti käigus tehti koostööd kolleegidega Saksamaalt, Rumeeniast ja Soomest. (Lisaväärtusena alusats nende koolituste käigus tegevust ka endiste töötajate klubi – esmalt kutsuti neid koolitusele, seejärel hakkasid nad raamatukogus kohtuma regulaarselt.)
- Tartu toa avamine peamaja 2. korrusel lõi võimaluse Tartu koduloo ja Tartu-teemalise kirjanduse esiletõstmiseks ning muutis selle huvilistele kergesti kättesaadavaks.
- Tartu Linnaraamatukogu tegi koostööd Integratsiooni Sihtasutusega ning viis koostöös nendega sügishooajal läbi eesti keele kohvikuid tihendatud graafikuga, kohtumistega igal nädalal. Keelekohvikuid korraldati ka inglise ja prantsuse keelt praktiseerida soovijaile. 2024 lõpus kaaluti ka saksa keele kohviku alustamist, see sai teoks 2025 Tammelinna.
- Tammelinna harukogu koostöö ja panustamine Tammelinna Seltsi tegemistesse, sh linnaosapäevade ja kodukohviku korraldamine. Ilmatsalu raamatukogu toimimine kogukonnakeskusena erinevate klubiliste ürituste läbiviimisel. Annelinna harukogu pere- ja kogukonnapäeva korraldamine sügisel. Lauamänguõhtute traditsiooni jätkumine Tammelinna harukogus. Salongiõhtute traditsiooni jätkumine Karlova-Ropka harukogus. Seemneraamatukogu harivad loengud ja töötoad peamajas.
- Karlova harukogus jätkus loovkirjutamine nooretele. Koos käidi teisipäeviti 39 korral pärast kooli. Osalejateks kooliõpilased ja tudengid. Juhendaja kirjanik Mairi Laurik.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Arvestada välja töötatud koolituskava ning metoodikaga individuaal- ja rühmakoolitusi.

Koolitused 2023	Koolitused 2024	Muutus (+/-)
371	456	+85

Peamine sihtrühm oli kooliõpilased, kellele viiakse läbi teematunde erinevatel kirjanduslikel teemadel. Tehti uudiskirjanduse ülevaateid, otsimismänge, Tartu Lapsepõlve Auhinna nominentide tutvustamisi, teematunde illustreerimist, luulest ja muinasjutust. Sihtrühmad on ennekõike lasteaedade kooliminejad ja põhikooli õpilased. Tagasiside oli väga positiivne, see avaldus selles, et tuldi ja valiti uus tunniteema, ehk klassid ja lasterühmad käisid raamatukogus korduvalt.

Täiskasvanutele viidi läbi digikoolitusi nende digioskuste parandamiseks. Terviseinfo leidmise kohta veebis, riigi e-teenuste kasutamise kohta, esmased arvuti ja nutiseadmete kasutamise oskused, raamatukogu e-kataloogi kasutamise võimalused, jms. Traditsiooniliselt osalesime programliga Täiskasvanud Õppija Nädalal.

5.5.2 Koostööpartnerid

2024. aastal oli meil palju toremaid ühistegemisi, millest mitmed on saanud regulaarseks.

- Tartu II muusikakool on pikaajaliseks oluliseks partneriks, muusikakool viib läbi kontserte raamatukogu ruumides ning mitmekesistab seeläbi kultuuriürituste pakkumist raamatukogus.
- Tartu Ilukirjanduses meeskonna koostöö Tartu Linnamuuseumiga ajaloolis-kirjanduslike jalutuskäikude korraldamises ja läbiviimises.
- Soome Instituudi eestvedamisel toimunud aktsiooni „Lugemistund“ raames tehti koostööd lisaks Soome Instituudi raamatukogule ka Tallinna Keskraamatukoguga.
- Osaleti taas Naiskodukaitse algatatud küünlavaha kogumise kampaanias.
- Koostöö Eesti Hoiuraamatukoguga (järelkomplekteerimine ja kogude üleandmine).
- Tartu UNESCO kirjanduslinna raames toimuvad tegevused, näiteks Tartu Lapsepõlve Auhinna väljaandmismeeskonnas panustamine; Dublini kirjandusauhinna 2025. aasta valikusse nomineerisime Juhani Karila „Fishing for the Little Pike/Summerfishing in Lapland“, jt.
- Kirjandusfestivalide Prima Vista ja LUUP korraldamistes osalemine ja panustamine.
- Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu juhatuses, toimkondades ja töörühmades osalemine.
- Filmi „Vari“ lavastusmeeskonnale laenati rekvisiitideks 160 raamatut Becki kogust ja võõrkeelsete teatmeteoste kogust, mille puhul pälvisime tänu. Tiitrites märgiti ära nii Kaja Kleimann, Tiina Tarik kui ka „Tartu Lutsu-nimeline raamatukogu“.
- Äksi eelarvamusfestivali korraldamisse panustasid Tiina Sulg ja Halliki Jürma.
- Linnaga koos noortele suvemaleva korraldamine (Seili Ülper).

6 Raamatukogu turundus

6.1 Turunduskanalid

Millised olid aruandeaastal peamised kanalid raamatukoguteenuste tutvustamiseks? Valige sobivad

- ☒ Raamatukogu koduleht
- ☒ KOV-i koduleht
- ☒ Sotsiaalmeedia (nimetada kanalid, nt Facebook, Instagram, TikTok, Youtube jne)
- ☒ Raadio
- ☒ Televisioon
- ☒ Ajalehed, ajakirjad
- ☒ Välireklaam (nt plakatid, ekraanid)
- ☐ Muud (nimetada)

Tartu Linnaraamatukogu on kasutanud regulaarselt juba aastaid tasulist reklaami Tartu Postimehes. 2024. aastal lisandus reklaam sündmustele Facebookis. Aasta jooksul tehti Facebookis reklaami 26 raamatukogu sündmusele. Reklaam aitas tuua erinevatele üritustele uusi külastajaid. Samal ajal tõi see ka Tartu Linnaraamatukogu Facebooki lehele uusi jälgijaid. 2024. aasta jooksul lisandus Facebooki lehele 270 uut jälgijat.

Erinevate turundusmeetodite kasutamine aitab tutvustada raamatukogu tegevusi ja võimalusi uutele külastajatele ning toob meie üritustele uusi huvilisi.

Vabatahtlik kajastab sündmusi ka oma Tiktoki kanalis.

6.2 Väljaannete publitseerimine

- Välja anti kordustrukkk trükisest „(Linna)- kirjanduslikud uitamised Tartus“. Kordustrukki tiraaž 500 eksemplari.
- Laurik, Mairi. „Grathelia. Me jäime ellu“, Lummur 2024.
- Pormeister, Eve. „Hääbuv kuningas“ – Eduard von Keyserling. Hilinenud intervjuu Klaus Modickiga // Akadeemia 2024, nr 8, lk 1353–1366.
- Pormeister, Eve. Armastusest ja piiravast maailmast. Vestlus Kärt Hellermaga. // Looming 2024, nr 9, lk 1227–1237.
- Pormeister, Eve. Olgem ka vanemas eas lihtsalt inimesed. Jaak Aru raamatust „Alla 65 keelatud“ – Edasi.org. 14. oktoober 2024. Vt. <https://edasi.org/241313/eve-pormeister-olgem-ka-vanas-eas-lihtsalt-inimesed-jaak-arua-raamatust-alla-65-keelatud/>
- Pormeister, Eve. Olgem ise ajaloo hääleks! Eve Pormeistri vestlus Jaak Jõerüüdiga „Lennart. Pöördtooliaastad“ ainetel (2022). // Jaak Jõerüüt, Sõjast ja mälust. Tallinn: EKSA, 2024, lk 147–194.
- Pormeister, Eve. Kestamise aeg. Tants versus vägivald. Carolina Pihelga proosast. // Looming 2024, nr 12, lk 1676–1688.
- Pai, Kristina and Treikelder, Ülo. "A Paradigmatic Shift for Estonian Research Libraries: Thirty Years of Rapid Travel on the Digital Highway" Bibliothek Forschung und Praxis, vol. 48, no. 3, 2024, pp. 572-583. <https://doi.org/10.1515/bfp-2024-0052>

- Põldaas, Mai. Ise õppides mitmekesisust arvestavaks digipädevuste koolitajaks, Raamatukogu 4/2024, lk 39
- Põldaas, Mai. Täienduskoolitusevõimalusi Põhjamaade mobiilsusprogrammide toel, Raamatukogu 2/2024, lk 29-31
- Raju, Liina. Algupärase lastekirjanduse päev keskendus tunnetele laste- ja noortekirjanduses, Raamatukogu 2/2024, lk 34
- Sulg, Tiina. Millest leida lootust? "Kübeke elutervet vihkamist. Lootusekeskne ulmekogumik" .- Looming, 2024, nr 12
- Sulg, Tiina. Millised olid sinu 2024 aasta suurimad lugemiselamused... (üks vastajatest) .- Reaktor, 2024, nr 12 <https://www.ulmeajakiri.ee/?millised-olid-sinu-2024-aasta-suurimad-lugemiselamused>

7 Eesmärgid tulevaks aastaks

2025. aasta läheb Eesti Raamatu Aasta tähe all. Korraldame erinevaid kohtumisi, näituseid, mängu raamatu ja lugemise populariseerimiseks.

Jätkame oma põhitegevustega raamatukogu ning kogukonnakeskusena. Korraldame juba hästi järgiproovitud sündmusi ja katsetame mõnda uut ettevõtmist (näiteks osalemine suvisel vanalinna festivalil „Tartu sumin“, jt).

Jätkame ettevalmistusi üleminekuks iseteeninduslikule laenutus- ja turvasüsteemile (tegeleme kogude puhastusega, korraldame riigihanke, paigaldame seadmed, koolitame töötajad ja valmistame juhendmaterjalid kasutajatele).

Jätkame ettevalmistus- ja planeerimistegevusi kultuurikeskus Siuru raames.

Jätkame helisummutustöödega lugemissaalides. Helisummutavate töökohtade tekitamine Tartu linnaraamatukogu hoonetesse võimaldab seal lugemissaalides töötada inimestel, kes vajavad töö tegemiseks võimalust keskenduda, eralduda, jms.

Viime läbi lugejaküsitluse teenustega rahulolu kohta.

Kaasajastame raamatukogu arengukava, lisades sinna digistrateegia vaate.

Osakonnajuhatajate aruannete põhjal koostas Mai Põldaas

24. märts 2025

Digitaalselt allkirjastas direktor Kristina Pai